

31996R1749

10.9.1996

URADNI LIST EVROPSKIH SKUPNOSTI

L 229/3

UREDBA KOMISIJE (ES) št. 1749/96**z dne 9. septembra 1996****o začetnih izvedbenih ukrepih za Uredbo Sveta (ES) št. 2494/95 o harmoniziranih indeksih cen življenjskih potrebščin**

KOMISIJA EVROPSKIH SKUPNOSTI JE

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti,

ob upoštevanju Uredbe Sveta (ES) št. 2494/95 z dne 23. oktobra 1995 o harmoniziranih indeksih cen življenjskih potrebščin ⁽¹⁾ in zlasti členov 4 in 5(3) Uredbe,

ker mora vsaka država članica pripraviti harmonizirani indeks cen življenjskih potrebščin (HICP), začeti z indeksom za januar 1997;

ker člen 3 Uredbe (ES) št. 2494/95 zahteva, da so na področju uporabe HICP blago in storitve, ki so na voljo za nakup na gospodarskem območju države članice za neposredno zadovoljevanje potreb potrošnika;

ker se zajetje obstoječih indeksov cen življenjskih potrebščin, ki jih pripravljajo države članice, obstoječi postopki za vključevanje na novo pomembnega blaga in storitev, postopki prilagoditve cen na spremembe kakovosti spremljanih izdelkov, metode kombiniranja cen za oblikovanje indeksov cen osnovnih agregatov ali metode vzorčenja in postopki za pridobivanje cen med državami članicami tako razlikujejo, da indeksi cen življenjskih potrebščin, ki jih pripravljajo države članice, ne izpolnjujejo zahteve po primerljivosti, potrebne za pripravo HICP;

ker se postopek uporabe predhodnih cen kot nadomestila za tekoče mesečne cene toliko razlikuje od uporabe zbranih cen, da nastali indeksi cen življenjskih potrebščin, ki jih pripravljajo države članice, ne izpolnjujejo zahteve po primerljivosti, potrebne za pripravo HICP;

ker je treba vključiti na novo pomembno blago in storitve v obe vrsti indeksov HICP, v tisto, katere ponderji se letno ažurirajo, in tisto, katere ponderji se ažurirajo manj pogosto;

ker so potrebni izvedbeni ukrepi za zagotavljanje primerljivosti indeksov HICP v skladu s členom 5(3) Uredbe (ES) št. 2494/95;

ker mora v skladu s členom 15 Uredbe (ES) št. 2494/95 Komisija (Eurostat) predložiti Svetu poročilo o zanesljivosti indeksov HICP in o njihovi skladnosti z zahtevo po primerljivosti;

ker so ukrepi, predvideni s to uredbo, v skladu z mnenjem Odbora za statistični program (OSP), ustanovljenega s Sklepom Sveta 89/382/EGS, Euratom ⁽²⁾;

ker je po posvetu z Evropskim monetarnim inštitutom, skladno s členom 5(3) Uredbe (ES) št. 2494/95, le-ta dal pozitivno mnenje,

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

I. SPLOŠNE DOLOČBE**Člen 1****Cilj**

Cilj te uredbe je, da se za pripravo primerljivega harmoniziranega indeksa cen življenjskih potrebščin (HICP), ki ga pripravi vsaka država članica, določijo:

- začetno zajetje blaga in storitev, pa tudi primerljivi postopki za sprotno dopolnjevanje zajetja z vključevanjem na novo pomembnega blaga in storitev,
- minimalni standardi za postopke prilagoditve kakovosti,
- minimalni standardi za uporabljene cene,
- formula za izračunavanje indeksov cen za osnovne agregate.

Cilj je tudi zagotoviti tako vzorčenje cen, da so indeksi HICP dovolj zanesljivi za mednarodne primerjave, in informacije, iz katerih se določijo minimalni standardi za vzorčenje.

Člen 2**Opredelitev pojmov**

V tej uredbi:

- (a) „začetno zajetje blaga in storitev HICP“ pomeni tiste štirimestne kategorije in podkategorije, vsebovane v Prilogi I klasifikacije COICOP/HICP (klasifikacija individualne potrošnje po namenu, prilagojena za potrebe HICP);

⁽¹⁾ UL L 257, 27.10.1995, str. 1.⁽²⁾ UL L 181, 28.6.1989, str. 47.

- (b) „na novo pomembno blago in storitve“ pomeni tisto blago in storitve, katerih spremembe cen niso izrecno vključene v HICP neke države članice in za katere ocenjeni izdatki potrošnikov dosežejo vsaj eno tisočinko izdatkov, zajetih z navedenim HICP;
- (c) „sprememba kakovosti“ nastopi, ko država članica presodi, da je sprememba v specifikaciji med novo vrsto ali modelom blaga ali storitve in blagom ali storitvijo, ki je bila predhodno izbrana za spremljanje cene v HICP in nadomeščena z novo, povzročila znatne razlike v koristnosti za potrošnika. Sprememba kakovosti ne nastopi, kadar gre za obsežno revizijo vzorca HICP;
- (d) „prilagoditev kakovosti“ je postopek odobritve spremembe kakovosti s povečevanjem ali zmanjševanjem opazovanih tekočih ali referenčnih cen za faktor ali znesek, ki je vrednostno enak navedeni spremembi kakovosti;
- (e) „ciljni vzorec“ pomeni sklop cen blaga in storitev, ki ga država članica namerava upoštevati pri pripravi HICP od januarja 1997 ali pozneje, zato da izpolni lastne ali katere koli evropske standarde zanesljivosti ali primerljivosti;
- (f) „opazovana cena“ je cena, ki jo dejansko potrdijo države članice;
- (g) „ocenjena cena“ je tista, ki nadomesti opazovano ceno in temelji na ustreznem postopku ocenjevanja. Predhodno opazovane cene se ne obravnavajo kot ocenjene cene, razen če jih je mogoče prikazati kot ustrezne ocene;
- (h) „nadomestna cena“ je opazovana cena za blago ali storitev, ki neposredno nadomesti blago ali storitev, katere cena je bila v ciljnim vzorcu;
- (i) „osnovni agregatni indeks“ je indeks cen za osnovni agregat, ki vsebuje samo podatke o cenah;
- (j) „osnovni agregat“ se nanaša na izdatke ali potrošnjo, zajeto z najpodrobnejšo stopnjo stratifikacije HICP in znotraj katere za ponderiranje ni na voljo zanesljivih informacij o izdatkih;
- (k) „vzorčenje“ se nanaša na vsak postopek pri pripravljanju HICP, kjer se del populacije cen, na katero naletijo potrošniki, uporabi za oceno spremembe cen za neko kategorijo blaga in storitev, zajeto s HICP;
- (l) „zanesljivost“ se oceni glede na „natančnost“, ki se nanaša na razpon vzorčnih napak, in „reprezentativnost“, ki se nanaša na odsotnost pristranskosti.

II. UKREPI ZA ZAGOTAVLJANJE PRIMERLJIVOSTI, ZANESLJIVOSTI IN USTREZNOSTI HICP

Člen 3

Začetno zajetje

HICP, ki vključujejo indekse cen in ponderje za vsako kategorijo iz Priloge I, ki predstavlja več kakor eno tisočinko skupnih izdatkov, zajetih z vsemi temi kategorijami, štejejo za primerljive.

Člen 4

Na novo pomembno blago in storitve

Države članice:

- (a) si sistematično prizadevajo opredeliti na novo pomembno blago in storitve in
- (b) preverjajo pomen blaga in storitev, ki naj bi bili na novo pomembni v drugih državah članicah.

HICP se pripravljajo tako, da se vključijo spremembe cen na novo pomembnega blaga ali storitev, če je bilo za blago ali storitev ocenjeno, da sodi v opredelitev iz člena 2(b). To se opravi v 12 mesecih od njihovega prepoznavanja bodisi s prilagoditvijo ponderjev na ravni ali znotraj ustrezne kategorije po klasifikaciji COICOP/HICP iz Priloge I te uredbe bodisi z izrecno dodelitvijo dela ponderja novi vrsti blaga ali storitve.

Člen 5

Minimalni standardi za postopke prilagoditve kakovosti

1. HICP, za katere so narejene ustrezne prilagoditve kakovosti, štejejo za primerljive. Če se kakovost spremeni, države članice oblikujejo indekse cen z ustreznimi prilagoditvami kakovosti, ki temeljijo na eksplicitnih ocenah vrednosti te spremembe. Če nacionalnih ocen ni, države članice uporabijo ocene, ki temeljijo na informacijah Komisije (Eurostata), če so na voljo in ustrezne.

2. Če ocene niso na voljo, se spremembe cen ocenijo kot razlika med ceno izbranega nadomestka in ceno nadomeščenega izdelka. V nobenem primeru ne bi smela biti sprememba kakovosti ocenjena kot celota razlike v cenah med izdelkoma, razen če je to mogoče utemeljiti kot ustrezno oceno. Če so zamenjave potrebne potem, ko so bili blago in storitve ponujeni po znižanih cenah, bi te zamenjave morale biti izbrane na podlagi njihove medsebojne podobnosti glede koristnosti za potrošnika in ne glede na podobnost v ceni.

Člen 6

Minimalni standardi za cene

1. Države članice pripravljajo HICP z uporabo opazovane cene ciljnega vzorca.

(a) Če ciljni vzorec zahteva mesečno opazovanje, to pa ne uspe, ker izdelka ni na voljo ali iz katerega koli drugega razloga, se lahko ocenjene cene uporabijo za prvi ali drugi mesec, nadomestne cene pa od tretjega meseca.

(b) Če izjemoma ciljni vzorec zahteva manj pogosta opazovanja od mesečnih, se ocenjene cene uporabijo za tiste mesece, kjer opazovane cene niso zahtevane. Ocenjene cene se prav tako lahko uporabijo ob prvi priložnosti, ko ne uspe opazovanje cen. Če opazovanje spodleti drugič zaporedoma, se uporabijo nadomestne cene.

2. Če pri okoliščinah iz tega člena nadomestne cene niso na voljo, se lahko še naprej uporabljajo ocenjene cene pod pogojem, da je obseg njihove uporabe omejen na raven, ki je ustrezna za doseganje primerljivosti.

Člen 7

Indeksi cen za osnovne agregate

HICP se pripravijo bodisi z uporabo dveh formul iz odstavka 1 Priloge II te uredbe bodisi z uporabo alternativne primerljive formule, če se tako izračunani indeks v letnem povprečju sistematično ne razlikuje od indeksa, izračunanega na podlagi katere izmed omenjenih formul, za več kakor eno desetinko odstotne točke.

Člen 8

Minimalni standardi za vzorčenje

HICP, oblikovani iz ciljnih vzorcev, ki imajo v vsaki kategoriji COICOP/HICP ob upoštevanju ponderja kategorije dovolj osnovnih agregatov, da predstavljajo raznovrstnost postavk znotraj kategorije, in zadostno število cen znotraj posameznih osnovnih agregatov, da lahko izražajo spremembe gibanja cen populacije, štejejo za zanesljive in primerljive.

Člen 9

Nadzor kakovosti

Države članice:

(a) zagotovijo Komisiji (Eurostatu) na njeno zahtevo informacije o izdatkih katere koli izključitve iz zajetja, izražene kot delež v skupnih izdatkih, zajetih v HICP, ki zadostujejo, da se ovrednoti usklajenost s to uredbo;

(b) poročajo Komisiji (Eurostatu) o na novo pomembnem blagu in storitvah ter po potrebi o razlogih za ne vključitev na novo pomembnega blaga ali storitve, ki zadostujejo za ocenitev skladnosti s to uredbo;

(c) spremljajo nastop sprememb kakovosti in opravljene prilagoditve, ki zadostujejo za skladnost s to uredbo; navedene informacije zagotovijo Komisiji (Eurostatu) na njeno zahtevo;

(d) pripravijo in vzdržujejo jasen prikaz ciljnega vzorca ter preverjanje opazovanih in ocenjenih cen, ki sta zadostna, da se zagotovi skladnost s to uredbo. Navedene informacije zagotovijo Komisiji na njeno zahtevo (Eurostatu), da se oceni in zagotovi skladnost s to uredbo;

(e) kadar se uporabi formula, ki je drugačna od formul iz odstavka 1 Priloge II te uredbe, Komisiji na njeno zahtevo (Eurostatu) zagotovijo informacije o učinkih uporabe alternativne formule za izbrana obdobja in izbrane osnovne agregate, kar zadostuje za ocenitev skladnosti s to uredbo.

(f) zagotovijo Komisiji (Eurostatu) na njeno zahtevo podrobnosti o ciljnih vzorcih, ki zadostujejo za ocenitev skladnosti s to uredbo, in zbirno statistiko reprezentativnosti in natančnosti vzorcev, na podlagi katerih Komisija (Eurostat) pripravi predloge za minimalne standarde vzorčenja, ki se do oktobra 1997 upoštevajo pri reviziji HICP, kakor se zahteva v členu 15 Uredbe (ES) št. 2494/95.

III. KONČNE DOLOČBE

Člen 10

Ta uredba začne veljati dvajseti dan po objavi v Uradnem listu Evropskih skupnosti.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju, 9. septembra 1996

Za Komisijo
Yves-Thibault DE SILGUY
Član Komisije

PRILOGA I

Začetno zajetje blaga in storitev HICP vključuje naslednje kategorije in podkategorije:

Šifra	Ime COICOP/HICP
01.	HRANA IN BREZALKOHOLNE PIJAČE
01.1	Hrana
01.1.1	Kruh in izdelki iz žita
01.1.2	Meso
01.1.3	Ribe
01.1.4	Mleko, sir in jajca
01.1.5	Olje in maščobe
01.1.6	Sadje
01.1.7	Zelenjava, vključno s krompirjem in drugimi gomoljnicami
01.1.8	Sladkor, marmelada, med, sirupi, čokolada in slaščice
01.1.9	Prehrabni izdelki, drugje neomenjeni
01.2	Brezalkoholne pijače
01.2.1	Kava, čaj in kakav
01.2.2	Mineralna voda, brezalkoholne pijače in sokovi
02.	ALKOHOLNE PIJAČE IN TOBAK
02.1	Alkoholne pijače
02.1.1	Žgane pijače
02.1.2	Vino
02.1.3	Pivo
02.2	Tobak
02.2.1	Tobak
03.	OBLEKA IN OBUTEV
03.1	Obleka
03.1.1	Tkanine
03.1.2	Oblačila
03.1.3	Drugi tekstilni izdelki in dodatki
03.1.4	Čiščenje, popravilo in izposoja oblačil
03.2	Obutev
03.2.1	Čevlji in druga obutev
03.2.2	Vzdrževanje, popravilo in izposoja obutve
04.	STANOVANJE, VODA ELEKTRIKA, PLIN IN DRUGO GORIVO
04.1	Dejanske najemnine za stanovanje
04.1.1	Dejanske najemnine, ki jih plačajo najemniki
04.1.2	Druge dejanske najemnine
04.3	Redno vzdrževanje in popravila stanovanja
04.3.1	Izdelki za redno vzdrževanje in popravila stanovanja
04.3.2	Storitve za redno vzdrževanje in popravila stanovanja
04.4	Druge storitve v zvezi s stanovanjem
04.4.1A	Zbiranje odpadkov — potrošniki plačajo glede na porabo
04.4.2A	Zbiranje kanalizacijskih odpadkov — potrošniki plačajo glede na porabo
04.4.3A	Oskrba z vodo — potrošniki plačajo glede na porabo
04.4.4	Druge storitve v zvezi s stanovanjem, drugje neomenjene
04.5	Elektrika, plin in drugo gorivo
04.5.1	Elektrika
04.5.2	Plin
04.5.3	Tekoče gorivo

Šifra	Ime COICOP/HICP
04.5.4	Trdo gorivo
04.5.5	Topla voda, para in led
05.	STANOVANJSKA OPREMA, GOSPODINJSKE NAPRAVE IN REDNO VZDRŽEVANJE STANOVA-NJA
05.1	Pohištvo, oprema in okrasni predmeti, preproge in druge talne obloge ter popravila
05.1.1	Pohištvo in oprema
05.1.2	Preproge in druge talne obloge
05.1.3	Popravilo pohištva, opreme in talnih oblog
05.2	Tekstilni izdelki za gospodinjstvo
05.2.1	Tekstilni izdelki za gospodinjstvo
05.3	Grelne in kuhalne naprave, hladilniki, pralni stroji in podobne večje gospodinjske naprave, vključno z namestitvijo in popravili
05.3.1	Večji gospodinjski električni ali neelektrični aparati
05.3.2	Mali električni gospodinjski aparati
05.3.3	Popravilo gospodinjskih naprav
05.4	Steklenina, namizni pribor in gospodinjski pripomočki
05.4.1	Steklenina, namizni pribor in gospodinjski pripomočki
05.5	Orodje in oprema za hišo in vrt
05.5.1	Večje orodje in oprema
05.5.2	Majhno orodje in različni dodatki
05.6	Blago in storitve za vzdrževanje gospodinjstva
05.6.1	Potrošni material za gospodinjstvo
05.6.2	Storitve za dom in gospodinjstvo
06.A	ZDRAVJE — blago, ki ga plača potrošnik brez povračila denarja
06.1A	Zdravstveni in farmacevtski izdelki ter terapevtski pripomočki in oprema — plača potrošnik brez povračila denarja
06.1.1A	Farmacevtski preparati in izdelki — plača potrošnik brez povračila denarja
06.1.2A	Drugi zdravstveni izdelki — plača potrošnik brez povračila denarja
06.1.3A	Terapevtski pripomočki in oprema — plača potrošnik brez povračila denarja
07.	PREVOZ
07.1	Nakup prevoznih sredstev
07.1.1A	Novi avtomobili
07.1.1B	Rabljeni avtomobili
07.1.2	Motorna kolesa
07.1.3	Kolesa
07.2	Delovanje osebnih prevoznih sredstev
07.2.1	Rezervni deli in dodatki
07.2.2	Goriva in maziva
07.2.3	Vzdrževanje in popravila
07.2.4	Druge storitve v zvezi osebnimi prevoznimi sredstvi — uporaba konvencij ESA ⁽¹⁾
07.3	Prevozne storitve
07.3.1	Železniški potniški prevoz
07.3.2	Cestni potniški prevoz
07.3.3	Zračni potniški prevoz
07.3.4	Prevoz potnikov po morju in kopenskih vodnih poteh
07.3.5	Druge kupljene prevozne storitve
08.	KOMUNIKACIJE
08.1	Komunikacije
08.1.1	Poštna storitve
08.1.2	Telefonska in telefaks oprema
08.1.3	Telefonske, telegrafske in telefaks storitve

Šifra	Ime COICOP/HICP
09.	REKREACIJA IN KULTURA
09.1	Oprema in dodatki, vključno s popravili
09.1.1	Oprema za sprejemanje, snemanje ter reprodukcijo zvoka in slike
09.1.2	Fotografska in kinematografska oprema ter optični instrumenti
09.1.3	Oprema za obdelavo podatkov
09.1.4	Drugi večji trajni proizvodi za rekreacijo in kulturo
09.1.5	Igre, igrače in konjički, oprema za šport, taborjenje in rekreacijo na prostem
09.1.6	Sredstva za snemanje slike in zvoka
09.1.7	Vrtnarstvo
09.1.8	Domače hišne živali
09.1.9	Popravilo opreme in dodatkov za rekreacijo in kulturo
09.2	Rekreativne in kulturne storitve
09.2.1	Skupinske rekreativne in kulturne storitve
09.2.2	Druge rekreativne in kulturne storitve
09.3	Časopisi, knjige in pisalne potrebščine
09.3.1	Knjige
09.3.2	Časopisi in periodični tisk
09.3.3	Razne tiskovine
09.3.4	Pisalne potrebščine in material za risanje
09.4	Počitnice v paketu — brez zavarovanja potovanja
09.4.1	Počitnice v paketu — brez zavarovanja potovanja
10.A	IZOBRAŽEVANJE — ki ga potrošniki v državah članicah navadno plačujejo
11.	HOTELI, KAVARNE IN RESTAVRACIJE
11.1	Gostinstvo
11.1.1	Restavracije in kavarne
11.1.2	Menze
11.2	Nastanitvene storitve — znotraj države članice
11.2.1	Nastanitvene storitve — znotraj države članice
12.	RAZNOVRSTNO BLAGO IN STORITVE
12.1	Osebna nega
12.1.1	Frizerski saloni in saloni za osebno nego
12.1.2	Naprave, predmeti in izdelki za osebno nego
12.2	Osebni predmeti, drugje neomenjeni
12.2.1	Nakit, merilniki časa in ure
12.2.2	Drugi osebni predmeti
12.4A	Zavarovanje
12.4.2A	Stanovanjsko zavarovanje
12.4.4A	Zavarovanje prevoznih sredstev — avtomobilsko zavarovanje — izključuje turistično zavarovanje
12.5A	Bančne storitve, drugje neomenjene — izključena so plačila obresti in stroški, izraženi kot delež vrednosti transakcije
12.5.1A	Bančne storitve, drugje neomenjene — izključena so plačila obresti in stroški, izraženi kot delež vrednosti transakcije
12.6	Druge storitve, drugje neomenjene
12.6.1	Druge storitve, drugje neomenjene

(¹) Evropski sistem računov, ESA 1995.

PRILOGA II

Formule za izračun osnovnih agregatov

1. Pri izračunu indeksov cen za osnovne agregate se uporabi bodisi razmerje aritmetične sredine cen

$$\frac{\frac{1}{n} \sum p^t}{\frac{1}{n} \sum p^b}$$

bodisi razmerje geometrijske sredine cen

$$\frac{[\prod p^t]^{1/n}}{[\prod p^b]^{1/n}}$$

pri čemer je p^t tekoča cena, p^b referenčna cena in n število omenjenih cen v osnovnem agregatu. Alternativna formula se lahko uporabi pod pogojem, da izpolnjuje zahtevo po primerljivosti, določeno v členu 7.

2. Aritmetična sredina relativnih cen

$$\frac{1}{n} \sum \frac{p^t}{p^b}$$

naj bi se navadno ne uporabljala, ker se velikokrat izkaže, da ne izpolnjuje zahteve po primerljivosti. Lahko se uporabi izjemoma, če se lahko prikaže, da izpolnjuje zahtevo po primerljivosti.

3. Indeks cen za osnovni agregat se lahko izračuna kot verižni indeks, pri čemer se uporabi ena izmed dveh zgoraj omenjenih formul. Na primer z uporabo razmerja aritmetičnih sredin:

$$I^{tb} = \frac{\sum_{i \in s_b} P_i^1}{\sum_{i \in s_b} P_i^b} \cdot \frac{\sum_{i \in s_1} P_i^2}{\sum_{i \in s_1} P_i^1} \cdot \dots \cdot \frac{\sum_{i \in s_t} P_i^1}{\sum_{i \in s_t} P_i^{t-1}}$$

pri čemer P_i^t pomeni i -o ceno za dani osnovni agregat v obdobju t , s_t pa pomeni vzorec cen v osnovnem agregatu v obdobju t . Ta vzorec se lahko v praksi sprotno mesečno dopolnjuje ali bolj običajno, kadar cen ni mogoče pridobiti, na daljše obdobje. Kadar med osnovnim obdobjem b in t ni dopolnitev, I^{tb} postane

$$I^{tb} = \frac{\sum_{i \in s_b} P_i^t}{\sum_{i \in s_b} P_i^b},$$

enostavno razmerje aritmetičnih sredin (ali podobno z geometrijsko formulo, ki je opisana zgoraj). Aritmetična sredina relativnih cen se ne sme uporabljati, kadar se veriženje izvaja pogosteje kakor letno.